

Hakuohje: Avustus pientalon maakaasulämmityksestä luopumiseksi

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Pirkanmaan ELY-keskus) myöntää ympärivuotisessa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille valtionavustuksia maakaasua käyttävän lämmitysjärjestelmän poistamiseen ja korvaamiseen muilla lämmitysmuodoilla, pois lukien fossiilisia polttoaineita sekä biokaasua ja -öljyä käyttävät rakennuskohtaiset lämmitysjärjestelmät. Pientaloja ovat korkeintaan kahden asunnon talot.

Avustusta voidaan myöntää pientaloille, jotka on liitetty maakaasua kuljettavaan valtakunnalliseen siirtoverkostoon. Avustusta voidaan myöntää hankkeille, joiden kustannukset ovat syntyneet 7.4.2022 jälkeen. Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja niitä myönnetään ympäristöministeriön osoittaman määrärahan puitteissa. Myöntämisessä noudatetaan valtionavustuskia (688/2001) ja vuoden 2022 valtion toista lisätalousarviota.

Avustusta myönnetään 4 000 euroa maakaasulämmitysjärjestelmää kohti, kun maakaasulämmitys vaihdetaan

- maalämpöpumppuun
- ilma-vesilämpöpumppuun
- kaukolämpöön.

Avustusta myönnetään 2 500 euroa maakaasulämmitysjärjestelmää kohti, kun maakaasulämmitys vaihdetaan muihin ei-fossiilisiin lämmitysjärjestelmiin, kuten

- sähkö, mukaan lukien ilmalämpöpumppuratkaisut
- hake-, pilke ja halkojärjestelmät
- aurinkoenergia
- pelletti
- poistoilmalämpöpumppu
- muut vastaavat ratkaisut.

Avustusta ei myönnetä

- jos hankkeen kohteena olevassa talossa ei asuta vakituisesti
- jos hankkeen kohteena oleva talo ei ole tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön
- jos pientalon tai asunnon omistajiin kuuluu yrityksiä, yhdistyksiä tai muita yhteisöjä
- jos lämmitysjärjestelmän ylläpito ja remontointi on asunto-osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan osakeyhtiön vastuulla
- jos samaan tarkoitukseen on haettu, myönnetty tai aikomus hakea kotitalousvähennystä, ARA:n energia-avustusta tai muuta julkista avustusta tai rahoitusta (KEHA-keskus ilmoittaa maksatusvaiheessa tuesta verohallinnolle.)
- jos uusi lämmitysjärjestelmä käyttää fossiilisia polttoaineita tai biokaasua tai -öljyä

- jos kaasulämmitys jää käyttöön uuden järjestelmän rinnalle esimerkiksi käyttöveden lämmittämiseen
- jos kaasulämmitys tai muu fossiilista polttoainetta käyttävä lämmitysjärjestelmä halutaan jättää tukilämmitysjärjestelmäksi
- jos rakennuksessa on jo maakaasulämmityksen rinnalla muu koko taloa lämmittävä lämmitysjärjestelmä
- jos kohde on Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla
- jos asuinrakennusta käytetään EU-oikeuden valtiontukisäännöissä tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan. Tämä tarkoittaa esimerkiksi rakennuksen käyttämistä konekorjaamona, näyttelytilana tai myymälänä. Estettä avustuksen myöntämiseen ei ole, jos pientalossa on esimerkiksi elinkeinotoimintaan tai ammatinharjoittamiseen tarkoitettu työhuone tai vastaanottotila.

1 Miten haen avustusta?

Tee hakemus ensisijaisesti sähköisesti: [Aluehallinnon asiointipalvelu](https://aluehallinnon.asiointipalvelu.fi) (<https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi>)

Sähköisen asiointipalvelun käyttö helpottaa ja nopeuttaa asian käsittelyä. Jos asiointipalvelun käyttö ei ole mahdollista, hakemuksen voi laatia tulostettavalla lomakkeella. Toimita hakemus ja liitteet Pirkanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostilla, postittamalla tai tuomalla.

Täytä jokainen kohta huolellisesti. Puutteellinen hakemus johtaa aina täydennyspyyntöön ja pitkittää asian käsittelyä. Puutteellinen hakemus tai täydennyspyyntöön vastaamatta jättäminen voi johtaa kielteiseen avustuspäätökseen. Muista allekirjoittaa hakemuksesi, jos asioit tulostettavalla lomakkeella.

Jos sinulle myönnetään avustus, voit hakea sen maksatusta sitten kun vanha maakaasulämmitysjärjestelmä on kokonaan poistettu ja uusi lämmitysjärjestelmä on otettu käyttöön avustuspäätöksen ehtojen mukaisesti. Avustus maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella yhdessä erässä.

Täytä hakijan ja haettavan avustuksen tiedot

Voit hakea avustusta pientaloon, jonka omistat tai jonka omistajaa edustat valtakirjalla. Merkitse hakijaksi aina talon omistaja. Avustuksen hakijana voi olla vain luonnollinen henkilö tai kuolinpesä. Et voi hakea avustusta yrityksen tai muun yhteisön nimiin. Jos toimit yhteyshenkilönä, merkitse omat tietosi yhteyshenkilön yhteystietoihin. Liitä hakemukseen valtakirja, jolla sinut on valtuutettu yhteyshenkilöksi.

Ilmoita haettavan avustuksen määrä:

- 4 000 euroa (Maakaasulämmitys vaihdetaan maalämpöpumppuun, ilma-vesilämpöpumppujärjestelmään tai kaukolämpöön.)

- 2 500 euroa (Maakaasulämmitys vaihdetaan muuhun ei-fossiiliseen lämmitysjärjestelmään.)

Täytä kiinteistön tiedot

- Ilmoita kiinteistötunnus, jonka näet esimerkiksi kiinteistöverotiedoista tai maanmittauslaitoksen verkkosivuilta: [Selvitä kiinteistötunnus \(maanmittauslaitos.fi\)](https://www.maanmittauslaitos.fi)
- Voit lisätä vapaaehtoisesti rakennustunnuksen, joka mainitaan kiinteistöverotiedoissa.
- Kerro kiinteistön osoite, rakennusvuosi sekä asuntojen lukumäärä.
- Jos kyseessä on paritalo, kerro, onko lämmitysjärjestelmä asunto- vai pientalokohtainen.
- Vahvista, että talo on ympärivuotisesti asuttu, eli siinä asuu väestötietojärjestelmän mukaan vähintään yksi henkilö vakituisesti.
- Vahvista, että pientalon omistajiin kuuluu vain luonnollisia henkilöitä tai kuolinpesiä.
- Vahvista, että hakijaksi merkitty henkilö omistaa talon.
 - Tarkista, että muiden omistajien valtakirjat ovat kunnossa.
- Vahvista, että päälämmitysjärjestelmänä on toiminut maakaasulämmitys.
- Vahvista, että koko vanha järjestelmä poistetaan tai selvitä, mitkä osat jäävät käyttöön. Avustuksen myöntäminen edellyttää, että vanha maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan kokonaan. Tämä tarkoittaa, että:
 - kaasukattila, kaasupoltin ja kaasuputket on poistettava
 - kaksoispesäkattilan kaasupoltin ja kaasuputket on poistettava
 - kaksoispesäkattilaa ei saa jättää toimimaan fossiililla polttoaineilla.
 - HUOMAA: Voit säilyttää ne vanhan lämmitysjärjestelmän osat, joita käytetään osana uutta lämmitysjärjestelmää. Tällaisia ovat esimerkiksi asunnon sisällä kulkevat kiertovesiputket ja muut vastaavat osat, joita voidaan kuntensa puolesta edelleen käyttää.
- Kerro, onko lämmitysjärjestelmä pientalo- vai asuntokohtainen.
 - Kahden asunnon pientaloon, jossa on yksi yhteinen maakaasulämmitysjärjestelmä, voidaan myöntää vain yksi avustus.
- Ilmoita uuden päälämmitysjärjestelmän tyyppi sekä päälämmitysjärjestelmää tukeva lämmitysjärjestelmä.

Täytä remontin tiedot

- Ilmoita hankkeesi arvioitu tai toteutunut alkamis- ja päättymispäivä sekä kustannusarvio.
- Vahvista, että ymmärrät vastaavasi kiinteistön omistajana kaikista hankkeen edellyttämistä luvista ja ilmoituksista. Ota huomioon mm. seuraavat seikat:
 - Jos harkitset maalämpöä, selvitä mahdolliset pohjavesialueeseen liittyvät lupatarpeet ja kuntakohtaiset ohjeet naapurien kuulemisesta ennen hankkeen aloittamista.

- Myönteinen avustuspäätös ei tarkoita, että hankkeelle automaattisesti myönnettäisiin tarvittava lupa, vaan avustuspäätös ja lupaprosessit ovat toisistaan riippumattomia. Hae luvat ja tee ilmoitukset erikseen kullekin asianomaiselle viranomaiselle.
- Ilmoita, onko samaan tarkoitukseen haettu, myönnetty tai aikomus hakea muuta avustusta.
- Vahvista että hankkeen kuluista vastaat sinä, eikä esimerkiksi asunto-osakeyhtiö.
- Ilmoita, käytetäänkö rakennusta EU-oikeuden valtiotukisäännöissä tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan. Toimita liitteenä selvitys toiminnasta, jos vastaat kyllä.

Lisää liitteet

Toimita kaikki sähköiset liitteet mielellään pdf-muodossa ja kuvat jpg-muodossa, jos asioit Aluehallinnon asiointipalvelussa tai sähköpostilla. Hakemusten käsittelijät eivät avaa linkkejä tiedostonjakopalveluihin. Jos asioit paperilomakkeella, lähetä paperiliitteet lomakkeen mukana Pirkanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon.

Suunnitelma – kaikille pakollinen liite

Liitä hakemukseen suunnitelma, jossa on kustannusarvio. Suunnitelma voi olla esimerkiksi urakoitsijan tarjous kaikista hankkeen töistä. Suunnitelma vastaa jokaiseen seuraavista kysymyksistä:

- Mikä uusi järjestelmä asennetaan ja kenen toimesta?
- Mitkä ovat koko remontin alkua- ja loppupäivät ja kokonaiskustannukset? Kustannuksiin on sisällytettävä arvonlisäveron osuus.
- Poistatko itse vai poistaako urakoitsija kaasukattilan, kaasupolttimen ja kaasuputket?
- Miten olet huomionnut kunnan määräykset, jotka liittyvät uuden lämmitysmuodon asentamiseen (esim. vaadittavat ilmoitukset ja luvat)?

Tapauskohtaisesti tarvittavat pakolliset liitteet

- Toimita valtakirja
 - jos autat varsinaista hakijaa toimimalla yhteyshenkilönä avustusasiassa,
 - jos omistajia on useita, kaikilta omistajilta tarvitaan yhdessä tai erikseen allekirjoitettu valtakirja ja/tai
 - jos omistajien joukossa on kuolinpesä, tarvitaan valtakirja kaikilta kuolinpesän osakkailta sekä ote perukirjasta, jossa on luettelo kuolinpesän osakkaista.
- Jos omistat asunnon asunto-osakeyhtiön hallitsemassa pientalossa, liitä hakemukseen 1) osakasluettelo, 2) yhtiöjärjestys tai muu vastuunjakoselvitys sekä 3) asunto-osakeyhtiön antama valtuutus lämmitysjärjestelmän vaihtamiseen ja avustuksen hakemiseen.
- Jos kyseessä on paritalo, jossa on yhteinen lämmitysjärjestelmä, tarvitset valtakirjan myös toisen asunnon omistajilta.
- Toimita kopio hallinnanjakosopimuksesta, jos kiinteistön hallinnasta on sovittu hallinnanjakosopimuksella.
- Muut asiaa selventävät liitteet.

Valtakirjojen on aina oltava allekirjoitettuja ja päivättyjä. Kopioi tarvittaessa valtakirjamalli: [Avustuksen hakeminen \(ely-keskus.fi\)](https://ely-keskus.fi/avustuksen-hakeminen)

2 Miten avustuksen käyttöä valvotaan?

Olet vastuussa siitä, että annat riittävästi oikeaa tietoa hakemuksesi käsittelemiseksi. Mikäli avustus maksetaan tietoisesti virheellisenä ilmoitetun tiedon perusteella, voi kyseessä olla rikoslaissa rangaistavaksi säädetty teko. ELY-keskusten hallinto- ja kehittämiskeskuksen (KEHA-keskus) edustaja voi tehdä tarkastuksen taloon, jonka maakaasulämmitysjärjestelmän vaihtamiseen on myönnetty avustusta. KEHA-keskus voi myös muulla tavalla valvoa avustusten käyttöä. Maksetusta avustuksesta toimitetaan tieto myös verottajalle.

3 Miten avustus maksetaan?

Jos sinulle myönnetään avustus, remontin on valmistettava kokonaan avustuspäätöksessä ilmoitettuun päivään mennessä. Huomioithan, että avustuspäätöksessä annetut määräajat sitovat hakijaa.

Voit hakea maksatusta sen jälkeen, kun vanha maakaasulämmitysjärjestelmä on kokonaan poistettu ja uusi lämmitysjärjestelmä on otettu käyttöön avustuspäätöksen ehtojen mukaisesti. Avustus maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella yhdessä erässä. Jos olet hakenut avustusta sähköisesti Aluehallinnon asiointipalvelun kautta, jätä myös maksatushakemus liitteineen asiointipalvelussa Maksatukset-välilehden kautta. Jos olet hakenut avustusta tulostettavalla lomakkeella, hae myös maksatusta tulostettavalla lomakkeella. Löydät ohjeet ja tulostettavat lomakkeet ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) verkkosivuilta: Ympäristö (keha-keskus.fi)

Tee maksatushakemus avustuspäätöksessä merkittyyn päivään mennessä. Liitä maksatushakemukseen kopiot maksamistasi laskuista ja kuiteista sekä selvitys maksetuista palkoista ja hankkeessa tehdystä omasta työstä.

4 Miten ilmoitan muutoksista?

Jos olet saanut myönteisen päätöksen ja hankkeessa tapahtuu muutoksia, täytä muutoshakemus Aluehallinnon asiointipalvelussa. Jos olet hakenut avustusta paperilomakkeella, tee vapaamuotoinen paperihakemus, jossa lukee, että haet muutosta jo annettuun päätökseen. Merkitse muutoshakemukseen päätöksen oikeassa yläkulmassa kerrottu hankekohtainen asianumero (muotoa PIRELY/XXXX/202X).

Jos asennettava lämmitysjärjestelmä muuttuu esimerkiksi maalämmöstä ilma-vesilämpöön, tee muutoshakemus ennen maksatushakemusta. Valtionavustus voidaan maksaa vain siihen tarkoitukseen, mihin se on myönnetty.

Jos haet eri kohteeseen uutta avustusta, tee uusi hakemus.

5 Mistä kysyn lisätietoja?

Avustuksen ehdot, hakeminen ja avustushakemusten käsittely

Ympäristöasioiden asiakaspalvelu: 0295 020 900 tai ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

Maksatuksen hakeminen ja maksatushakemusten käsittely

KEHA-keskus: ymparistomaksut.keha@ely-keskus.fi